

FORENINGERNE NORDENS FORBUND
STYRESEMINAR
24. – 25. SEPTEMBER 2005
QUALITY HOTEL, SØNDERBORG

MISSION, VISION OG VÆRDIER I FORENINGERNE NORDEN
- ET FREMADRETTET STUDIE I FORENINGERNES
FREMTIDIGE UDFORDRINGER.

Arrangør: Foreningerne NORDENS Forbund i Samarbejde med Foreningen NORDEN/Danmark.

DELTAGERLISTE

Danmark:

Frode Sørensen
Preben Sørensen
Axel Schade
Poul E. Frederiksen
Erik Rasmussen
Susanne Prip Madsen
Henrik Hagemann
Peter Jon Larsen
Arne Nielsen

Færøerne:

Eyrith Leyni
Kári á Rógvi
Carita Björklund

Finland:

Anders Rusk
Antti Hildén
Hildur Boldt
Leena Ilkka-Salonen
Maj-Len Remahl
Paul Lindell
Riitta Prusti
Seppo Rautakivi
Larserik Häggman

Island:

Odinn Albertsson
Sirgulin Sveinbjarnadottir

Norge:

Berit Griebenow
Tove Veierød
Kjell Reitan
Ragna Berget Jørgensen
Inger Mjøsund
Ole Harald Flåten
Gunalf Bækkel
Per Ritzler
Anne Lise Wold
Espen Stedje
Børge Fiksdal
Johan Solheim
Grete Øverlier
Marit Kalland

Sverige:

Anders Ljunggren
Bengt Göranson
Christina Ericson
Sten-Olov Nilsson
Moica Stolpe-Norden
Carsten Jensen
Fredrik Harstad
Per-Olof Widell

Åland:

Johanna Lindholm
Erik Brunström

FNF:

Karen Bue
Helena Johansson

Gæster:

Sussie Weinold
Paul Hüttel
Jens Gaardboe

LØRDAG DEN 24. SEPTEMBER

- Kl. 11.00** **Ankomst**
- Kl. 12.00** **Frokostbuffet (lunch)**
- Kl. 13.00** **Åbning af styreseminaret**
v./ Landsformand Frode Sørensen, Foreningen NORDEN/Danmark
- Kl. 13.20** **Hvordan markedsfører vi en 86-årig?**
v./ Filminstruktør Sussie Weinold
Se indlægget side 4
- Kl. 14.00** **Foreningen NORDEN i mediebilledet – drøm eller mulighed?**
v./ Kommunikationsrådgiver, tidl chef for TV2 Nyhederne,
Jens Gaardbo
- Kl. 14.30** **Temadrøftelser efter „Cafémodellen“**

Introduktion til ”Cafémodellen”
v./ næstformand Arne Nielsen, Foreningen NORDEN/Danmark
Se indlægget side 10

Alle deltagere inddeles i grupper, ca. 6 medlemmer i hver gruppe. Gruppebordene er dækket op med kaffe, te og vand. Der udarbejdes arbejdssekemaer til brug for grupperne.

Første fase: Introduktion
Opvarmningsrunde
Stamcafé
Inspirationsrunde
Cafébesøg

Anden fase: Informationsrunde
Stamcafé
Ambassadørrunde
Cafébesøg

Tredje fase: Redigeringsrunde
Stamcafé

- 17.00** **Udflugt med bus**
- 19.00** **Hjemkomst**
- 19.30** **Middag**
- 21.00** **Underholdning om H.C. Andersen**
v/ skuespiller Paul Hüttel

SØNDAG DEN 25. SEPTEMBER

07.30 Morgenbuffet

09.00 Morgensang

09.10 Foreningerne NORDENs politiske profil
- tilpasset eller rebel
v./ Outi Ojala, medlem af den finske Riksdag og tidligere præsident
for Nordisk Råd
Se indlægget side 19

09.40 Foreningerne NORDENs politiske profil
- tilpasset eller rebel
v./ Anne Lise Wold og Frederik Harstad, FNU

10.20 Cafémodellen

12.00 Frokostbuffet (lunch)

13.00 Fjerde fase: Plenum

Gruppernes arbejde fremlægges.

13.45 Er fremtiden sikret?
v./ generalsekretær Karen Bue, FNF

Hvordan markedsfører vi en 86-årig?

En powerPoint præsentation af filminstruktør Sussie Weinold "oversat" til almindelig tekst.

Hvad er branding? ----- Branding er at fortælle en god historie

EN HISTORIE

Forældreløs pige
Ensom
Småkriminell
Har problemer med politiet
Bor alene

EN ANDEN HISTORIE

En selvstændig og sjov pige
Harmonisk, hviler i sig selv, humor
Kreativ, fuld af gode historier
Anti-autoritær
Bor alternativt med dyr

Søgemaskinen Google:

1.790.000 på Pippi
172.000 på Foreningen NORDEN

Foreningen NORDEN

Hvad er den gode historie for Foreningen NORDEN?

ET BRAND

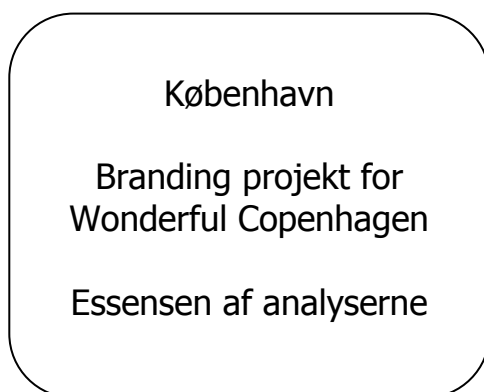
Branding handler om at finde – ikke at opfinde
Vi skal loyalt udfordre og FORENKLE jeres skrevne ord

Hvordan kommer vi derhen?

2 CASES OM BRANDING

Case 1

Ambitiøs
Begavet
Bevægelsesfrihed
Fri
Frihed
Frisind
Funktionel
Gå-på-mod
Handlekraft
Imødekommende
Intelligent
Kreativ

Moderne
Nysgerrighed
Sikker
Spændende
Social
Tilgængelig
Troværdig
Udfordrende
Udviklende
Uhøjtidelig
Valgfrihed
Viden center

Essensen af Branding processen

Nøgleord:

Begavet, dynamisk

Position:

En international storby. Social, funktionel, begavet

Udbytte:

Jeg oplever en følelse af frihed, intelligens og udvikling

Essensen af Branding processen

København er ikke:

Den lille Havfrue, Nyhavn, Tivoli, Eventyrland

København er:

Nyt design, moderne arkitektur, internationale film, internationale restauranter og hoteller

Bærende afsæt:

København er en moderne storby hvor mennesket er drivkraft

Bærende værdi:

Frihed

Bærende egenskaber:

Fysisk frihed (nem, sikker, professionel)
Mental frihed (kulturel, imødekommende, livsstil)
Kulturel frihed (frisind, viden, autentisk)

Den gode historie om København

Living is easy

Case 2

Folkekirkens Nødhjælp En historie om en nødhjælpsorganisation

Hvad er den ene ting Folkekirkens Nødhjælp skal stå for?

En øvelse:

<ul style="list-style-type: none">• Forskellen på liv og død• Katalysator• Vi finder altid en vej• Næstekærlighed• Altid et menneske i sigte• Mennesket i centrum	<ul style="list-style-type: none">• Tager de svagestes parti• Tro på at ethvert menneskeliv er uendelig kostbart• En tro på at livet ikke kan holdes nede
--	---

Hvorfor er jeg anderledes?

Jeg går længere...end hvem?

Jeg er modig...i forhold til hvem?

Jeg er der før, under og efter...men ikke altid?

Jeg redder menneskeliv...det er der vel flere der gør?

Jeg lyver ikke...gør Dansk Røde Kors det?

Jeg har et kristent grundlag...som ingen andre har

**Hvad er det bærende fundament?
Et kristent grundlag**

**Hvad er det bærende afsæt?
Ethvert menneskeliv er uendelig dyrebart**

**Hvad er den bærende værdi?
Næstekærlighed**

**Folkekirkens Nødhjælps historie:
Vi tror på et liv før døden**

Stil og tone i markedsføringen

- **Den personlige skæbne fortæller den store historie**
- **Den skal vise værdighed, selvværd og liv**
- **Håbsdimensionen er vigtig**

- **Realisme**
- **Æstetik**
- **Professionelt filmarbejde**
- **Stærke koncepter**

Er Foreningen NORDEN en god historie?

Foreningen NORDEN

Hvad er den gode historie for Foreningen NORDEN?

ET BRAND

**Branding handler om at finde – ikke at opfinde
Vi skal loyalt udfordre og FORENKLE jeres skrevne ord**

Foreningen NORDEN arbejder for at styrke det folkelige, nordiske samarbejde på alle niveauer

**Hvad er det bærende fundament?
Et nordisk fællesskab**

**Hvad er den bærende værdi?
En folkelig tradition for nordisk fællesskab**

• Omkostning: 1000 kr. • Tid: 10 min. • Social kompetence:

Opgaven: Medlemshvervning

**Det må da være nemt
Vi har jo en god sag**

Mulig målgruppe:

**Unge ml. 18-25 år
Fordi vores projekter henvender sig til dem
Fordi de er fremtiden for foreningen
Fordi de er gode ambassadører
Fordi de er nemmere at få fat på end børnefamilier
Fordi vi har fat i dem over 40+**

Hvad siger målgruppen om Foreningen NORDEN?

- Stine, 20 år: Nordhva? Kender det overhovedet ikke!**
- Magnus, 18 år: Er det ikke noget med busture til Norge?**
- Maja, 22 år: Jeg vil hellere til Italien på ferie**
- Peter, 23 år: Jeg tror nok, min morfar var medlem**
- Mohammed, 30 år: Det lyder som nogen, der ikke kan li indvandrere**
- Jan, 24 år: Det lyder godt nok røvedeligt**

Det kan godt blive lidt op ad bakke

Mulige udfordringer:

**Hvorfor Norden, når jeg kan få hele verden?
Der er kedeligt i Sverige, man må ikke drikke
Jeg gider ikke være medlem af en forening
Jeg vil hellere ha Greenpeace eller Red Barnet**

What's in it for me

Hvilke værdier er der i Norden?

Sproget – vi forstår hinanden, eller vi kan tale engelsk
Arbejde – du kan rejse frit over grænserne
Kulturen – film står stærkt i Norden, bøger også
Det internationale – sammen er vi stærkere, få dig en sag
Netværket – det fungerer uden problemer (det gør det ikke i Afrika)
Naturen – helt særegen og vidunderlig (prøv den)
Fred – som et af de få steder i verden

Hvad kan I tilbyde?

Filmfestivaler, bogmesser, adventure (river rafting, nordlys og hvalfangst)
Tour de job i Norden, Store Legedag, Netværk på nettet

Hvor får I fat i dem?

Spejdere, naturforeninger, gymnasier, handelsskoler, idrætsforeninger,
fodboldklubber, turistforeninger

Næste skridt:

Find den ene gode historie om Foreningen NORDEN

Flere projekter til unge

TV quiz om Norden,
DVD film til unge om Norden,
SMALL FACES fra Norden

PROFETI

Norden bliver moderne
Go and get them !

Foreningen NORDEN

Internt Kursus for tillidsfolk 5. og 6. februar 2005.

Tema: Foreningens mission og visioner.

Foreningen NORDENs formål lyder således: (vedtægternes § 1)

”Foreningen NORDEN, dansk forening for nordisk samarbejde har til formål på alle områder at styrke og udvikle de nordiske folks samvirke indadtil og udadtil”.

Som i enhver organisation er vi også i Foreningen NORDEN fuldt optaget af at få hverdagens aktiviteter til at fungere. Der er blevet brugt kræfter på at få opstillet en **handlingsplan** som på en række områder angiver det som repræsentantskabet mener, det er vigtigt at prioritere i den næste toårsperiode.

Det kan derfor være nyttigt en gang imellem at bruge tid på at diskutere organisationen i et lidt videre perspektiv.

Organisationsudvalget vurderer, at en række forhold gør, at foreningen er inde i en rigtig god og konstruktiv udvikling, hvorfor vi mener at tiden er moden til at sætte fokus på foreningens **mission og visioner**.

Mission: (definition)

Mission er en syntese af

- Medlemmernes forventninger
- Tillidsfolks syn på foreningens virksomhed
- Medarbejderes syn på foreningens virksomhed
- Hvorledes aktiviteter og ydelser bør være
- Hvorledes omgivelserne ser virksomhedens formål
- Det arbejde der faktisk udføres

En mission skal udtrykke:

- Hvordan foreningen adskiller sig fra andre
- Hvad er unikt for præcis ”Foreningen NORDEN”
- Hvad foreningen tilbyder

Kort sagt: Hvad er foreningens eksistensberettigelse? – Hvad er vi til for?

Visioner: (definition)

Visioner skal give udtryk for:

- Det vi ønsker at realisere i fremtiden – “aktiviteter som er synlige, men ikke umiddelbart opnåelige”
- Et billede af den fremtid vi ønsker at skabe
- Hvad er det virkelig vi ønsker foreningen skal gøre

Arbejdet med mission og visioner vil foregå efter den såkaldte cafemodel som er kort beskrevet i indbydelsen. Der vil blive etableret stamgrupper på 8- 10 deltagere, gruppedeltagerne vil hver især blive sendt ud i andre grupper og møde deltagere fra andre stamgrupper for at udveksle synspunkter.

Hver stamgruppe skal til sidst søge at formulere deres forslag til en mission og nogle visioner for Foreningen NORDEN. (Der vil på kurset blive uddelt skemaer som arbejdsgrundlag).

Organisationsudvalget vil herefter sikre, at forslagene bliver gjort til genstand for en drøftelse i landsstyrelsen.

Organisationsudvalget håber på alles aktive medvirken til en konstruktiv drøftelse.

Med venlig hilsen

Arne Nielsen

Gruppe 1

Frode Sørensen
Arne Nielsen
Leena Ilkka-Salonen
Sirgulin Sveinbjarnadottir
Gunalf Bækkeli
Marit Kalland
Johanna Lindholm

Norden er dit hjem

Pohjola on kotisi

Norðurlönd eru heimili pitt

Norðurlond er titt heim

- Vi gør det enklere at leve i Norden
- Med hjertet i Norden
- Nordiske oplevelser, netværk og samvær på alle niveauer
- Aktiv kontakt i din nordiske familie

Gruppe 2

Preben Sørensen
Eyrith Leyni
Maj-Len Remahl
Berith Griebenow
Per Ritzler
Anders Ljunggren
Per-Olof Widell

Mission: Att ordna många möten över gränserna (Norden öppnar nya möjligheter)

Vision: Att vi ska förstå varandra när vi är olika

Bäst av alla

- skol- och elevutbyte i Norden
- ordna sommarjobb i nordiska grannländer
- världsmästare på vänortssamarbete

Bra på att

- att arrangera nordiska möten
- att förmedla medborgares önskemål om politiska reformer som underlättar nordiskt utbyte
- att engagera många medlemmar i organiserat arbete i föreningsarbete för gränsöverskridande utbyte och samarbete.

Gruppe 3

Axel Schade
Paul Lindell
Erik Brunström
Karen Bue

Kári á Rogvi
Tove Veierød
Bengt Göranson

Mission: Synliggjøre og forsterke nordisk fellesskap blant dem som bor i Norden" (benytte felles visuell profil?)

Visjon: (slogan)

- Grenseløst samarbeid
- Norden er hjemme
- Kjennskap gir vennskap

Svake sider:

- mangel på synlighet
- mangler felles plattform for FN i dag
- mangel på dramatikk (få konflikter)

Muligheter:

- utnytte bedre eksisterende kontaktnett
- inkludere nye grupper
- større interesse for Norden i dag!

Barrierer:

- synkende språkførståelse
- endrede fylkes- (amts-)strukturer
- endrede forvaltningsstrukturer
- økonomi(?)

Sterke sider:

- bred folkelig og politisk forankring
- stor påvirkningskraft
- allmenn aksept

- kunnskap om Norden
- representerer nordisk kulturfellesskap
- etablerte strukturer/"verktøy"/nettverk

Gruppe 4

Poul E. Frederiksen
Carita Björklund
Riitta Prusti
Kjell Reitan
Espen Stedje
Christina Ericson
Helena Johansson

Utveckla

"Norden - i världen och tiden"

t.ex.

"I världen och tiden – möjligheternas Norden"

"I världen och tiden – det unika Norden"

Nu är processen i gång!

Gruppe 5

Erik Rasmussen
Anders Rusk
Seppo Rautakivi
Ragna Berget Jørgensen
Børge Fiksdal
Sten-Olov Nilsson

NORDEN är hemma
POHJOLA on kotona

- nätverket/strukturen
- kontakter på alla nivåer
- "den er hjemme"

- hemmet skapar möjligheter
- nordiska medborgare i alla åldrar
- familjer av alla typer
- hemmet det bästa stället att synliggöra
- felles marknadsföring

Ex.:

POHJOLA on kotona =
totta

Gruppe 6

Susanne Prip Madsen
Antti Hilden
Larserik Häggman
Inger Mjøsund
Johan Solheim
Monica Stolpe-Norden

MÖJLIGHETERNAS NORDEN

MÖJLIGHET TILL

- MÖTEN
- NÄTVERK
- UTVEKSLING
- PÅVERKNING
- PÅTRYCKNING
- VÄNSKAP
- KUNSKAP
- KONTAKT

INNANFÖR & UTANFÖR NORDEN

Konsept:

- Muligheternes Norden
- Mahdollisuuksien pohjola
- Norrøn tækifæri
- Norrønar móguleiker

Gruppe 7

Henrik Hagemann
Hildur Boldt
Odinn Albertsson
Ole Harald Flåten
Grete Øverlier
Carsten Jensen

Mission: Norden gör livet rikare för dig

Vision:

i dag

mötesplatser för FN (-aktiva)

medlemsskaran: Åldrande klubb (inbördes beundran)

Imorgon

Nordens mötesplatser är öppna för alla
det senaste "the place to be"

Speglar hela samhället

Föreningen Nordens politiska profil – tillpasset eller rebel Af Outi Ojala

Bästa vänner, först ett tack för inbjudan att komma hit och diskutera med en grupp som jag hoppas ha mycket att göra med under de kommande åren. En del av er vet det men kanske inte alla. Pohjola-Nordens valberedning frågade mig i våras om jag var beredd att kandidera för förbundsordförandeposten vid höstens förbundsmöte om några veckor i Vasa. Mitt svar var ja och nu förs jag då fram av valberedningen och hoppas bli en av er alldeles snart.

Just denna kandidatur har naturligtvis fått mig att fundera litet extra på speciellt Pohjola-Nordens roll men naturligtvis också på Norden-rörelsen och FNF.

Till först vill jag säga att jag gärna vill ställa mig litet frågande eller åtminstone tvekande inför den frågeställning som min rubrik innehåller. Det är svårt att säga om just den frågan, ställd på det sättet är relevant.

Pohjola-Norden brukar definiera sin roll på flera olika sätt. Principiellt och ideellt säger sig Pohjola-Norden utgöra **en del av ett nordiskt och Östersjöområdet omfattande nätverk** som består av officiella samarbetsorgan och ett stort antal inofficiella aktörer.

Mera praktiskt och strukturellt definieras Pohjola-Nordens uppgift tredelat:

Som folkrörelse eller **medborgarorganisation** är uppgiften att uppmuntra till aktiv samhällsdebatt, att påverka myndigheter och beslutsfattare samt ta nordiska initiativ.

Som **serviceorganisation** ordnar förbundet seminarier, arrangemang och möten, stöder skolornas nordiska arbete samt förmedlar kontakter och information både elektroniskt och med traditionella medel.

Som **sakkunnigorganisation** upprätthåller Pohjola-Norden nordiska nätverk, stimulerar Nordenkunskap och främjar medborgarnas och organisationernas nordiska samarbete i Norden och Östersjöområdet.

Till detta kommer den **intressebevakning** och intresseverksamhet genom vilka förbundet följer det nordiska samarbetets utveckling och verkar för nordiska kontakter, nordiskt samarbete och nordiskt gemensamt framträdande såväl på nordisk nivå som vidare, till exempel i relation till EU.

När vi ser på dessa försök att beskriva verksamheten och karaktärisera den vet jag inte riktigt hur jag skall förhålla mig till min rubrik.

För det första tycker jag att formuleringen om en del av ett nätverk är mycket lyckad och för det andra anser jag att den praktiska beskrivningen svarar väl mot verkligheten sådan jag upplever den.

Då blir frågan eller frågorna, står nätverkstänkande för något passivt eller något rebellartat, är en folkrörelse anpassad eller revolutionär, protesterar eller tiger en serviceorganisation, är sakkunskap rebellisk eller tillpassad och slutligen gäller samma fråga intressebevakningen.

Jag vill gärna börja söka svaren bakåt i tiden, dels i den tid då det inte fanns några officiella institutioner, dels i den tid då det parlamentariska samarbetet stod i centrum.

Jag gör inte detta av nostalgiska skäl och inte heller för att måla upp någon bred historisk bakgrund till dagsläget. Jag vill med några ord ta upp saken för att visa att det vi idag arbetar med och försöker göra inte är något helt nytt.

Under tiden före andra världskriget sysslade Norden-föreningarna med en hel del utrednings- och påtryckningsarbete. Om vi ser på vilka som satt i ledningen och på vilka som hörde till föreningarna framträder ingen bild av en bredare folklig rörelse utan närmast av en klubb för personer aktiva inom kulturlivet och den akademiska världen men med inslag av politiker. Bland de aktiva märks ministrar, regeringsråd, professorer, överdirektörer och andra representanter för etablissemanget. De konferenser som arrangerades och de rapporter som gjordes vittnar om en hög ambitionsnivå och vilja att trycka på både regeringar och myndigheter. Från 1920-talet kan också noteras journalistkurser och skolungdomsmöten men också handels- och bankkurser, historieläromöten och lantbrukskurser.

Folkrörelsekaraktären är av nyare datum och kan åtminstone för Finlands del dateras till 1940- och 1950-talen då lokalföreningar grundades i snart sagt alla städer och köpingar, men också i landskommuner. Att märka är att vid just denna tid stora genombrott ägde rum i det nordiska samarbetet. Jag vill här peka på kulturkommissionens trägna arbete med små medel, på Nordiska rådets uppkomst, på de genomgripande avtalen om passfrihet, den fria arbetsmarknaden och socialskyddskonventionen. Samtidigt vill jag lyfta fram vänortssamarbetet som vid den här tiden tog fart på allvar. För allt detta spelade Nordenföreningarna en klar och ofta helt central roll.

Jag har velat nämna dessa utvecklingsdrag som jag tycker det är bra att ha i minnet, i bakhuvudet, när vi granskar dagens läge och arbetet nu.

Under en rad år har det varit trendriktigt att ifrågasätta det nordiska, att konstatera att mycket på sin tid var bra, men numera är passé, att framhålla att tiden löpt ifrån. Alternativt har det varit trendigt att peka på att Norden inte längre räcker till eller passar som hemmamarknad, att intressena i fundamentala frågor trots allt är olika och att misslyckandena är för många för att man skall våga sig på nya krafttag.

Till detta kan och bör naturligtvis sägas att Europeiska unionen och näringslivet självt som bäst håller på att skapa den nordiska hemmamarknad som politikerna inte förmådde lägga till rätta, att de olika intressena beror på vad man finner fundamentalt men att samarbetshistorien, ger klart flera plus- än minustecken.

Den finländska forskaren Pertti Joenniemi som numera är verksam i Köpenhamn har i flera sammanhang belyst nordismens uppkomst i form av skandinavism som en medtävlare eller ett alternativ till de nationella strömningarna. Joenniemis tes är att nordismen förlorade mot nationalstaten men slogs inte ut utan kvarstod som ett sido- eller parallellspår som var tillräckligt kraftigt för att leva sitt eget liv och även influera på den dominerande nationalstatens.

Om denna tes kombineras med en syn på Norden i växelverkan med, inte avskilt från, omvärlden, där de nordiska länderna agerar i ett större internationellt perspektiv ömsom genom avgränsning, ömsom genom öppning utåt, framstår många av händelseförloppen under hela efterkrigstiden i en klarare dager.

Efter Nordekförsöket som alltid tas upp som exempel på misslyckanden byggdes samarbetet upp på sektorbas men man kan med fog hävda att de centrala strukturer som då byggdes upp i sig innebar en större nyhet än sektorindelningen. Vid denna tid skapades en rad samnordiska institutioner och organ under inflytande från de strandade Nordekförhandlingarna. Jag avser ministerrådssekretariatet och investeringsbanken för att nämna ett par exempel. De gav en ny styrka i kraftcentra som så att säga drev den nordiska synen mot eller med de olika nationella Nordensynerna. Att frågor i och med detta komplicerades och hänsynsaspekterna redan av strukturella skäl blev viktiga hör till de frågor som inte fått större uppmärksamhet men nog kunde förtjäna en och annan tanke.

Här kan det vara skäl att framhålla att mycket av styrkan och kittet i det nordiska men också kraftlösheten alltid handlat om att kanalisera vilja och spontanitet samt prata sig samman utan formella strukturer och överstatliga element. Just denna form för samarbete har även öppnat för ett folkligt inflytande som är en realitet hos oss men ovanlig i bredare internationella sammanhang. Det är här Nordenföreningarna kommer in utan att behöva gå ut på gatan och marschera men ändå inte vara utan inflytande.

Statsministrarnas nya initiativ i början av 1990-talet utgick, enligt min mening från det resonemang jag här sökte föra. Den så kallade Mariehamnsdeklarationen markerade en brytningspunkt av betydelse och förespeglade samtidigt den utvidgning av Europeiska unionen, till att omfatta största delen av Norden, som ägde rum i mitten av 1990-talet.

Att märka är här att den förändring som kanske mest påverkat utvecklingen under 1990-talet hänförs till den så kallade Itoniemigruppen som på statsministrarnas initiativ såg över främst regeringssamarbetet. Uppdelningen i samarbete respektive samråd är här helt avgörande. Det var denna konstruktion som öppnade för den nya dynamik med fokus på säkerhets- och utrikespolitik samt fördjupad integrations- och närområdespolitik, som tillsammans med partipolitiseringsen på rådssidan gav spänst åt samarbetet i början av 1990-talet utan nya formella strukturer.

Samtidigt uppstod emellertid ett betänkligt glapp mellan regerings- och rådssida ifråga om den politiska dialogen och den växelverkan mellan ministrar och parlamentariker som från början gjort det nordiska politiska samarbetet unikt. Denna reflexion är helt central i den rapport, Norden öppet för världens vindar, som den av de nordiska regeringarna tillsatta vismansgruppen, lade fram inför rådssessionen i Reykjavik för snart fem år sedan.

I den rapporten ingår också ett initiativ som togs av Pohjola-Norden. Här förs nämligen behovet av ett nordiskt medborgarkontrakt fram. Samma tanke återfanns också i det finska ordförandeprogrammet år 2001 och i det som sedan blev Norrback-Schlüter-processen.

Det är nästan onödigt att här ta upp servicetelefon Hallå Norden och det högtintressanta material som denna service ställt till vårt förfogande

För ett par år sedan publicerade två svenska inbitna nordister Bengt Sundelius och Claes Wiklund boken Norden i sicksack, tre spårbyten.

I ett sammanfattande avsnitt kallat Nordisk samverkan vid femtio sökte de två sig på en sammanfattande analys av det mycket breda och delvis splittrade material som presenterats. Den tes Sundelius och Wiklund förde fram handlade om en framväxande regional hemmasfär, kallad det nordiska huset. Det skall inte ha byggts genom enskilda steg utan genom en kumulativ effekt av fler eller mindre medvetna val mellan olika institutionella former och sakpolitiska lösningar.

Slutsatsen har författarna kommit fram till då utfallen av de reformepoker som belysts inte var självklara utan endast kan förstås genom att analysera detaljerna i de olika processerna.

Om den ovan relaterade analysen får tolkas litet fritt blir frågan om det som hävdas är att mycket i det nordiska varit oplanerat och både samarbete och resultat i mycket är dikterade av slumpen. I så fall är det skäl att hoppas att stalltipset om ett fördjupat nordiskt samarbete i ett framtida utvidgat EU håller. Tips två, nordiska nätverk i framtiden är redan idag ett så etablerat faktum att det inte kan slå fel.

Det faktum att de tre nordiska EU-länderna idag i en rad så kallade tunga frågor gått skilda vägar kan, om man vill, ses som fundamentala motsättningar. Ett annat synsätt vore att se dessa lösningar som en förlängning av den nationella politiken som de tre nationalstaterna bedriver utgående från givna förutsättningar. Då blir det nordiska samrådet (inte samarbetet) nordismens bidrag till processen. Det bidraget är i verkligheten väldigt starkt i många så kallade mjuka frågor.

Boken - Norden i sicksack - visar med önskvärd tydlighet att påverkan kommer utifrån och nationalstaterna reagerar. Det som återstår för det nordiska är här att samråda, men eventuellt agera kraftfullare och framförallt målinriktat på områden där yttre krafter inte ställt villkoren. För dem som vill arbeta nordiskt gäller det därför att definiera dessa områden, formulera mål och utnyttja den osedvanligt goda image det nordiska har bland befolkningen.

Detta tycker jag att FNF lyckades rätt väl med i arbetet som resulterade i skriften Norden i tiden och världen. Jag tror att den gav värdefulla synpunkter som väl hängde ihop med både regeringarnas vismansgrupp och även med både det finländska ordförandeprogrammet och Norrbackutredningen. Det är enligt min uppfattning av speciellt intresse att det knappast går att finna motsättningar mellan de tre aktuella dokumenten. I långa stycken går de in i varandra, ofta är de parallella och ännu oftare kompletterar de varandra.

Om man vill kunde man säga att FNF varit för flat, att FNF inte gått tillräckligt radikalt fram, men jag tror inte att det nordiska egentligen är betjänt av konfrontation. Det räcker mer än väl, tycker jag, att Nordenrörelsen och Nordenföreningarna går längst, att FNF är berett till det mest förpliktande samarbetet och det framgår helt klart vid en genomläsning av till exempel de tre nämnda dokumenten.

I det resonemang jag här försöker föra tror jag det kan gå att få in något av ett svar på rubrikens fråga

Men först tillbaka till pionjärerna på 1920- och 1930-talen. När de ordnade bank- och handelskurser sysslar Pohjola-Norden idag med näringslivs- och fackseminarier. När man framställde rapporter om samarbetsmöjligheter på olika områden och tog initiativ till samarbetsprojekt tar FNF idag fram programmet Norden i tiden och världen. FNF har befattat sig med bankavgifter vid överföringar över gränserna. FNF har lyft fram frågan om medhav av mediciner inom Schengenområdet, jag avser de så kallade pillerpassen. FNF har påtalat informationen om bruk av pass när Schengenavtalet trädde i kraft. Pohjola-Norden har lyft upp många frågor i tidningspressen, har stått i kontakt med myndigheter på olika nivåer, har lagt fram riksdagsspörsmål och vänt sig till ministrar. Det har gällt beskattningsfrågor, det har gällt pensioner och det har gällt tv-utbyte.

Det jag här beskrivit visar väl den tid vi lever i. När nya internationella direktiv införs glöms tidigare avtal lätt bort och om tjänstemännen som var med om de nordiska avtalens tillkomst hunnit

gå i pension så har vi ofta att göra med yngre kolleger som representerar den historielösa generationen. Jag tror inte det handlar om ovilja, men om okunskap och bristande direktiv från politiskt håll.

Redan vid Pohjola-Nordens 75 årsjubileum före vismansgrupper och Norrbackutredningar framhöll dåvarande utrikesministern, Finlands nuvarande president Tarja Halonen att det knappast behövs så många nya utredningar och kommittéer, men att de politiskt ansvariga måste ge förvaltningen klara direktiv om tillämpningen, ibland om själva existensen av avtal.

Nordenföreningarnas roll som medborgarrörelse är enligt min uppfattning här helt klar. Det gäller att sörja för medborgarnas intressen i sammanhanget och det över breda sektorer. Utan Nordenföreningarna som väckarklocka och initiativtagare har politikerna små möjligheter att fånga upp vardagsfrågorna och lägga dem till rätta för medborgarna.

Dokumentet Norden i tiden och världen är ett bra uttryck för detta. Det ställer sakerna på deras rätta platser. Det säger helt klart att EU har blivit ett slags motor för utvecklingen. Det är rimligt att anta att allt fler bestämmelser kommer att handläggas på den nivån. Men lika rimligt är det att inse behovet av nordiskt samråd inför besluten och överenskommelserna och – vilket är ännu viktigare – vid implementeringen av direktiven. Här är pillerpasset ett utmärkt exempel. Det kan inte finnas något rimligt skäl för att vi i Norden skall ha olika listor på mediciner, olika avgifter och olika byråkratiska tilltag.

Låt oss som andra exempel se på examensgiltigheten och studiestödssystemen. Det kan inte vara rätt att kräva besvärliga registreringsprocedurer för att en finländare som har kranförarintyg i Sverige skall få köra lyftkran i Finland eller att en studerande som flyttar från ett nordiskt land till ett annat kan bli utan studiestöd från något håll.

Vi kan ta hur många exempel som helst som alla visar vilket brett verksamhetsfält vi fortsatt har i allvarliga substansfrågor som gäller allt fler nordbor. Under fjolåret registrerades över 45 000 flyttningar över gränserna inom Norden och allt tyder på att det blir fler redan i år.

Jag har velat uppehålla mig rätt mycket vid den nordiska strukturen och vid konkreta påtrycknings- eller väckarklockuppsdrag och med flit i detta sammanhang lämnat lika viktiga utväxlingsprogram och kultur och människomöten på sidan. Pohjola-Norden definierat sin huvuduppgift mycket enkelt, det gäller att föra så många finländare som möjligt i kontakt med det nordiska och med nordbor. Detta håller vi fast vid i försöken att bygga broar, öppna kanaler, knyta kontakter.

Men samtidigt vill jag starkt understryka att Nordenföreningarna har en viktig roll som väktare av nordiska alternativ. Det gäller att dra nytta av de erfarenheter pionjärerna från gångna decennier gjorde och ta allvarligt på faktainsamling och initiativ, det må sedan gälla mer pengar till vänortsutbyte eller skolsamarbete eller den rena nytta för nordborna som eftersträvas med den intresseverksamhet som jag sökt placera in i ett vidare perspektiv. Både de på sin tid och vi idag har en situation som är speciell. Vi har inga fiender, inga motståndare till det nordiska samarbetet, men vi saknar ofta dem som handlar, mera sällan dem som tar till orda. Men tillsammans bör vi kunna öka ansträngningarna mot både flathet och brist på engagemang.

Mitt svar på rubrikens fråga om det krävs är alltså att Nordenföreningarna utan att ge avkall på sin folkrörelsekaraktär och sin sakkunnigroll skall vara tillpassad i den mening att man vet vad man talar om, att man följer med debatten och utvecklingen på olika plan, men så pass rebellisk att man förmår lägga fram alternativ och hela tiden ligga steget före politiker och myndigheter. Gör man inte det riskerar föreningarna att i praktiken inskränka sin verksamhet till det i sig trevliga sociala

umgänget kanske kryddat med litet kulturutbyte. Den vägen är möjlig men den ligger långt från huvudstråken och rörelsehastigheten blir av nödvång låg och de som rör sig färre.

Tack för uppmärksamheten

Foreningen NORDEN i mediebildet – drøm eller mulighed?

Af Jens Gaardbo

kommunikationsrådgiver, tidligere chef for TV2 Nyhederne

Foreningen Norden i mediebildet

FNF, 24. september 2005

Norden er en fiktion

Interview »Jeg har ikke noget ønske om at være skandinavisk forfatter«, siger den 72-årige svenske forfatter Kerstin Ekman, som i 1994 modtog Nordisk Råds Litteraturpris for romanen »Hændelser ved vand«. Ekman føler sig mest bundet til Norden gennem landskabet, litteraturhistorien og sine mange læsere.

Af Jens Andersen

STOCKHOLM

Når man sidder i morgenflyet fra København overmalet med sloganet »Fly Nordic« og ser ned på alle Smålands skove, søer og de små røde træhuse, vi har lært at holde af i Astrid Lindgrens bøger, kan man som etnisk dansker dårligt være i tvivl om, at det er her – i Norden – at man har hjemme. Men straks nede på landjorden i Arlanda begynder virkeligheden at flimre. På perronen, hvor det strømlinede lufthavnstog holder, mødes man af den lifligste franske barokmusik, spillet på klaver og fløjte af to polynesiske mænd i kjole, hvidt og rastahår.

20 minutter senere ved ankomsten til Stockholm Centralstation bliver man igen budt velkommen til det multikulturelle Sverige. Denne gang af en morgenfrisk mulat, der i rasende fart langer City-Avisen ud til de rejsende med råbet: »*Buonas días amigo, como estás?*«

Tak, det går udmærket, selv om turisten er begyndt at blive i tvivl om, hvor på landkortet, han er. Den smilende taxachaffør sidder heller ikke med svaret. Han hedder Reza Shadparma og hører hjemme i Örebro, står der på bevillingskortet. Kun en gang på turen gennem centrum bliver Reza sur. Han bander på persisk og slår i rattet. Trafikken er gået i stå på Stureplan, fordi tre-fire enorme lastbiler med nyudklækkede svenske studenter, der fester til 250 watts technomusik, skal passere.

Oppe på ladet står den generation, der skal sætte sit præg på Norden i nærmeste fremtid. Halvdelen af dem har hverken studenterhue på hovedet eller skummende øldåser i hånden. De er enten barbejdede eller bærer

gult, havren grøn ... « (Kerstin Ekman slår en høj latter op) Det gør man vist ikke i dag! Men altså, den litterære arv ser jeg som noget fælles nordisk, især når det gælder det såkaldte »Moderne gennembrud« i årene 1870-90. I den periode blev der skabt den stærkeste nordiske arv, vi kender til overhovedet, vil jeg mene. Det var August Strindberg, Henrik Ibsen, Herman Bang, J.P. Jakobsen og mange andre i Sverige, Norge og Danmark, som i litteraturen satte mangfoldige problemer under debat. Her kan vi ikke tænkes uden hinanden – og uden brødrene Brandes i København!«

Men den nordiske litterære arv går vel endnu længere tilbage i historien?

»Ja, de islandske sagaer udtrykker selvfølgelig også et stærkt nordisk fællesskab, og litterært set er de uhorrt betydningsfulde. Men man må ikke glemme, hvad der gennem tiden er formidlet idémæssigt via sagaerne: Det er dybest set arven fra en klankultur, behersket af begærlige mænd, der udøvede hævn på hævn. Denne maskuline form for kultur er blevet idealiseret helt frem til vor tid.«

Sagatiden er ikke en saga blot?

»Vi har naturligvis ikke arvet fortidens primitive vurderinger, men der har gennem tiden været sagt og skrevet megen sludder omkring »den stærke mand« og hans kontante syn på, hvad loven er for en størrelse. Hvordan man end vender og drejer det, så har de islandske sagaer lært os at beundre en machokultur her i Norden. Ikke mindst fordi disse historier er forbandet god litteratur. Det faktum har antagelig forsinket kvindernes indflydelse i vor kultur ganske betydeligt.«

Hvad har ellers – på godt og ondt – haft betydning for din opfattelse af et

nordisk kulturfællesskab?

»Nu er kultur jo ikke bare litteratur. I malerkunst og musik er så meget og med det moderne gennembrud i 1870'erne blevet løftet frem som »nordisk«, at jeg er usikker på, hvor meget af det nordiske aspekt er fuldkommen ægte, og hvor meget er en slags kritisk eftertænkning. Det nordiske element – i tonen eller hvad det nu handler om – kan sagtens opstå i en kunstner, der nogen som helst intention om, at man vil skabe noget specielt nordisk. Stedet opstår det måske bare af naturlige eller miljømæssige årsager, som nordiske forudsætninger, som bare observeres af kritikken, og får betegnelsen »nordisk«.

Du er altså skeptisk over for den tanke, at der skulle eksistere en særlig nordisk samhørighed?

»Jamen, det er så svært på det konkrete område at trænge igennem tåge og dis af retorik, der de sidste år er skabt omkring Norden som begreb. Det nordiske er noget, vi går vil – sådan rent begrebsligt – som måske slet ikke findes. Retten er Norden jo bare én eneste stor risiko konstruktion. Når jeg skal besvare dine spørgsmål, føles det i mig som om de nordiske flokler dannet sig selv. Her gælder det om at holde imod, synes jeg.«

Føler du dig slet ikke skandinavisk?

»Jeg ville aldrig kalde mig »skandinavisk forfatter«. Ordet skandinavisk er afgrænsende, syntes jeg det første, fordi det historisk set inkluderer Island og Finland. For andet får det mig til at tænke på forskellige tiltag i Norden siden begyndelsen af 1800-tallet, hvor mænd dyrkede sig selv som køn, nation, region, og ment at noget »nordisk oprindeligt« kunne være grundlaget for et skandinavisk modspil til tyrkiet. Men jeg føler mig selvfølgelig nordisk i forhold til landskabet, sproget, og frem for alt i forhold til mine læsere i Danmark, Norge, Island og Sverige. Jeg er jo ikke en vorter, der rejser ud i den store verden, men holder mig til København, Island og Tammerfors.

Sansen for naturen – alt det, du har skrevet så indtagende om i »Hændelser ved vand«, hvor menneskelandskab smelter sammen – må vel kalde nordisk?

»Ja og nej. I nordisk litteratur kan selvfølgelig læse om særlige forhold, men det er først og fremmest for

Arkivfoto: Kaspar Wenstrup

Tolerance ?

Fred ?

Menneskerettigheder ?

Miljø ?

Ligestilling ?

Natur ?

Demokrati ?

Lys ?

Velfærd ?

Wellness ?

Hvilket budskab –
og hvilke fortællinger -
vil Foreningen Norden sende
ud i verden ?

Hvorfor?

Til hvem ?

Strategisk ?

“ I did not have sexual relations to that woman – miss Lewinsky”

Vejen til Helvede

Sig noget ideelt om dig selv
- gør derefter det modsatte

Kommunikér noget du ikke er

- vent så at se om de opdager det

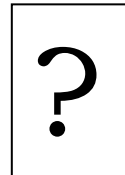
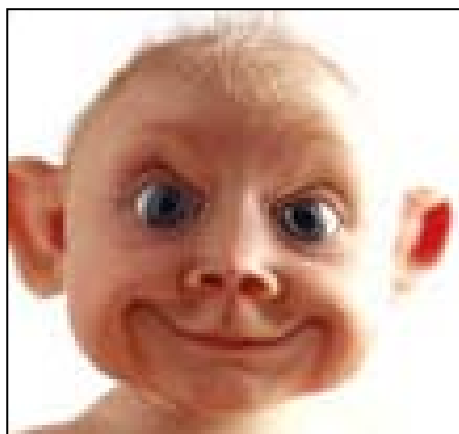
Sig noget der lige redder situationen i dag
- emigrer derefter til Ukraine

There are NO easy ways !

Man kan **ikke**
kommunikere sig til
et godt omdømme

Man kan kommunikere
sig til det omdømme
man fortjener

Hvilket omdømme fortjener Norden ?

Fem Tendenser

Fem tendenser i kommunikation

1. Fra *påstand* til *sandhed*

2. Fra *information* til *kommunikation*

3. Fra *produkt* til *værdi*

4. Fra *masserne* til *individet*

5. Fra *afsender* til *modtager*

Foreningen Nordens strategiske kommunikation

**Hvad KAN
Norden
kommunikere ?**

**Hvad er
konceptet ?**

**Hvordan
kommunikerer
vi det ?**

**Forarbejde
Hvad er sandt?**

**Og betyder
noget for
andre?**

**Hvilken værdi
kan Norden
sælge ?**

**Hvad er det
strategiske
budskab ?**

**Og hvad er de
taktiske
sætninger ?**

**Hvem skal høre
på dem ?**

Hvilke handlinger

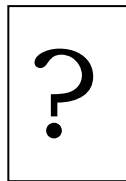
Hvem gør det ?

Hvornår ?

Den Nordiske Kommunikationsmodel

Hvilket koncept fortjener Norden?

NORDISK SAMARBEJDE - GIDER DE UNGE DET ?

af Karen Bue, Foreningerne Nordens Forbund

Det hævdes, at de unge ikke interesserer sig for Norden, det hævdes også, at de unge vender interesserne og næsen syd på nemlig mod EU.

I 2005 har Foreningerne Norden sørget for, at 700 unge har været på udveksling i et nordisk land, og mange har fået venner for livet. Siden projektets start i 1985 har over 16 000 nordiske unge i aldersgruppen 18-25 år haft et sommerjob i et andet nordisk land. Søgningen til Nordjobb er stigende hvert år, og kan det ikke tages som udtryk for en interesse for Norden?

I løbet af 2005 har tusinder elever og lærere i skolerne i Norden haft samarbejdsprojekter med klasser i et andet nordisk land, og de har mailet sammen og besøgt hinanden, flere skaffer sig venner for livet

Tyder dette ikke på en væsentlig interesse? En nyligt gennemført undersøgelse har påvist styrket folkelig opbakning til det nordiske samarbejde. Det er et paradoks, at vi i en tid præget af internationalisering og globalisering vender blikket mod vores egen region, den nordiske, vi holder sammen mod og med de andre. Vi får et behov for at styrke vores identitet. Vi bliver altså både nationale/regionale og internationale. Og når jeg her taler om det nationale/regionale, så tænker jeg på Norden, for det er jo sådan, at vi ikke tænker på det nordiske samarbejde som egentlig internationalt samarbejde, men mere som en forlængelse af det nationale.

Skoleudvekslingerne og Nordjobb er måske ikke entydige i deres svar på, om de unge interesserer sig for nordisk samarbejde, men vi kan konstatere, at en meget stor gruppe af unge rent faktisk aktivt beskæftiger sig med en eller anden form for nordisk samarbejde, interessen er til stede.

Det er en kendsgerning, at der er en svigtende tilslutning til idepolitiske organisationer i Norden. Yngre mennesker søger over i organisationer med et smalt formål, der ligger inden for hjælpearbejde, fredsbevægelser eller miljøorganisationer. Hvor tilslutningen til idepolitiske organisationer i 60'erne og begyndelsen af 70'erne lå på 26% af befolkningen, er den i dag nede på 7%. Foreningerne Norden har klaret denne nedadgående trend bedre end de fleste organisationer, og NORDEN Danmark har således sidste år vendt udviklingen og haft en lille medlemsfremgang. Men hvordan får vi endnu flere unge interesserede i Norden arbejde. Eller skal vi bare konstatere, at trenden peger i retning af større interesse for den sydligere del af Europa og se, hvornår vi som forening bliver nødt til at dreje nøglen om.

I 1990 fremlagde Ulf Blomdahl resultaterne af en omfattende undersøgelse af de fremtidige «folkrørelserna» i Sverige i bogen «Folkrørelserna och folket». Ulf Blomdahl trækker den konklusion, at de organisationer, som vil klare sig i fremtiden, er dem som lægger deres aktivitetstilbud tæt op ad de aktiviteter, som de unge selv ønsker.

Ulf Blomdahl viste, at ungdommen i stor udstrækning deltager i organisationslivet, men de vælger primært at tilknytte sig organisationer, som tilbyder medlemmerne konkrete aktiviteter, uden at de nødvendigvis også skal påtage sig demokratiske pligter. Der er et klart ønske om at have et socialt fællesskab også inden for organisationernes rammer. Spørgsmålet er derfor, om det nordiske samarbejde giver dem praktiske muligheder for at opnå dette sociale fællesskab.

Vi bør i den forbindelse spørge os selv, om fornyelsen af det nordiske samarbejde baserer sig på kundskab om de unges vurderinger og prioriteringer, eller om det fortsat er sådan, at vi håber, at de unge skal være yngre versioner af dem, der sidder i foreningerne nu.

Styremedlemmerne har nu de sidste to dage diskuteret vor mission, vision og værdier. Dette gør vi, fordi vi tror på den nordiske ide. Vi kunne også have valgt at se, hvor udviklingen fører os hen. Men som medlemmer af en interesseorganisation så er det ikke vores opgave at følge med tiden, det er vores opgave at præge den. Vi skal gøre de unge og midaldrende og ældre opmærksomme på de store muligheder, der ligger i at være født i en region, hvor man på relativt kort tid kan begå sig og arbejde pga sprog-, værdi- og kulturfællesskab. Vi skal alle gøre det, der kræves af os som medlemmer af en organisation på et idebåret grundlag, nemlig ved i vort dagligliv at gå ind i debatter, informere og udvikle arbejdsformer og projekter, som kan være engagerende for indbyggerne ikke mindst for de unge. Vi skal også fortsat tænke på indholdet af vores virksomhed.

I løbet af disse dage har vi kunnet konstatere selv og via vores foredragsholdere, at vi har en god vare, vi skal bare identificere den klart og servere den tydeligt. Og der er tale om en vare, som løbende skal raffineres. Der gives mange kvalificerede bud her i dag på, hvordan vi gør dette.

Det har været en stor oplevelse at opleve det engagement, der har præget café møderne. Der vil blive skrevet et resume fra styreseminaret og sendt til jer alle, og rapporten vil også blive lagt på FNF's hjemmeside.

Her kan jeg blot kort konkludere, at der findes mange visioner for vort videre arbejde. Præsidiet vil nu arbejde videre med forslagene til mission og vision og melde tilbage til de nationale foreninger.

Og lad mig så slutte af med på Foreningernes vegne at sige tak til Foreningen NORDEN Danmark for et meget fint tilrettelagt arrangement.